

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neklanirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. novembra 1915, popoldne.

Italijansko bojišče. — Italijani so iznova doveli nove bojne sile s tirolske fronte na Goriško. Zastavljajoč ta ojačenja zopet napadajo vse goriško predmostje. Pred Sabotinom je razpadlo več napadov v našem ognju. O oslavljenem odseku se je posrečilo nasprotniku, da je vdrl v našo obrambno črto. S protinapadom pa smo, izvzemši kopo severovzhodno vasi, za katero se še vrši boj, zopet pridobili to postojanko. Trije sovražni naskoki proti Pevni so se izjalovili ob težkih izgubah. Posebno srčiti napadi so bili tudi tokrat naperjeni proti Podgori. Tudi tu so bili Italijani krvavo zavrnjeni. Okoliš na obeh straneh vrha sv. Mihela je močno obstreljevala artiljerija. Popoldne so na severnem poboju hrba napadle znatne sovražne sile. Njihov napad se je pone-srečil v našem navzkrižnem ognju. Ista usoda je doletela več napadov proti šmar-tinskemu odseku in severno goriškega predmostja proti zagorski cesti zapor.

Na Tirolskem so branitelji Col di Lana odbili dva laška napada na vrh tega hrba.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijanski izdatki za vojno.

LUGANO, 20. (Kor.) Po neki odredbi italijanskega kabineta se določijo nadaljnji 200 milijonov lir za izdatke vojnega minist-rstva. Listi so pričeli javnost pripravljati na to, da bo vsled vojne treba najeti novo notranje posojilo in da davčne na-klade in prihranki v državnem gospo-darstvu ne donesajo mnogo.

Iz bojev pri Gorici.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: V prostoru pri Gorici je od 10. t. m. v teku nova bitka, ki sem jo včeraj in danes gledal z lastnimi očmi. S povečini sve-žimi četami — nekaj teh divizij sploh še ni bilo v boju — so Italijani od 10. t. m. izvajali napade na raznih mestih. Vsi na-padi pa imajo le en cilj: prodreti proti go-riškemu predmostju in osvojiti Gorico. V tej bitki se jim zde zopet najpripravljen-sja pota za dosego njihovega cilja nasled-nje smeri: od severa sem čez Oslavje, od zapada čez Podgoro in čez sv. Mihel. Na teh treh točkah se osredotočujejo njihovi najtrudovratnejši napadi, ki jih znova izva-jajo po večurni artiljerijski pripravi z ze-lo močnimi silami.

Ko smo 12. t. m. dopoldne okoli 10 do-speli na neko opazovališče blizu Gorice, je boj že divjal na vsem višinskem vencu od Grize brda do Sabotina z menjajočo se ljutostjo. Italijanska artiljerija, ki ima svo-je postojanke z mnogoštevilnimi topovi na 12 km dolgi fronti deloma na hribih, deloma v dolini, menja se obstreljuje višine, ki naj odpro pot v Gorico. Njen o-genj se časih zgosti v ure trajajoče bob-nanje. Ob pogledu na panoramo tega bo-ja je tudi takoj prvi hip jasno, da gre za mesto v dolinski kotlini, za Gorico. Artil-jerijski ogenj se vrši zdaj v neprekinje-nih salvah, zdaj pojema do srednje delav-nosti. Hrib sv. Mihela cele ure pokrivalo beli oblaki šrapnelov, nanj so nepresta-no naperjene cevi italijanske artiljerije. Popoldne so sledili pehotni napadi, in so bili zopet vsi odbiti. Na Podgoro so celo dopoldne neprestano padale granate, ve-činoma 15—22 cm. Iz doline in vse naokrog so švigali ognjeni jeziki naših topov, ki so krepko bili po laških postojankah in v popoldanskih urah razbili dva 28 cm la-ška mozarja.

Tudi za artiljerijskimi rojnimi vrstami so delovale baterije in dvignile gost og-njen zastor, ki je branil naprej rezervam. Proti popoldnevju smo iz doline nenadoma zaslišali ogenj strojnih pušk. Prihajal je

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoisi spisatelj Xavier de Montépia

— No torej, kumica, ali ne ponudite svojim prijateljem čašice absinta, da jim pobudite tek za večerjo?

— Da, res! — je odgovorila Branka-dorka, komaj zakrivajoč nejevoljo, kaj-i Galimandovo predomače vedenje jej ni ugajalo prav posebno.

Pozvonila je in naročila hišni, ki je sto-pila v sobo:

— Postrezi gospodoma z absintom!

Ko sta si možaka nalivala pogubno zga-nje, ki danzandem ugonablja več žrtev kot pa arzenik in morij, se je čudila sovod-nica, da se mlado dekle nikakor ni čudi-lo sijajni opremi sobe, v kateri se je na-hajalo.

Ta soba, Brankadorkina spalnica, je bi-la v resnici opremljena zelo bogato.

Ura na nihalo in svečniki, vse pozla-čeno, v bahavih oblikah in slogu iz časa Ludovika XV.

Postelja je bila posnetek Boulovihi slovi-tih del v rokoko slogu in ravno tako tu-di omara.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

iz odseka Pevma-Oslavje, kjer se je vršil večji boj. Težki temni oblaki dima so ležali ondi nad našimi postojankami. Bile so granate so dolge 1 m 30 cm. Jasno je bilo, da namerava sovražnik prodreti proti Oslavju, kjer je že opetovano doži-vel najtežje poraze. Tudi topot je bil z najgroznejšimi žrtvami vržen nazaj. Ma-lo prej sem govoril z ujetniki, ki vsi pri-povedujejo, da so izgubili zopet neverjet-no veliko ljudi. Pred nekaj dnevi sta bila pri Oslavju ujeta en laški major in en sto-nik in cel bersaljerjski kolesarski bataljon popolnoma uničen.

Na Sabotinu je danes mirnejše. Tu so bili napadi v zadnjih dveh tednih za La-he posebno žrtev polni. Ena sama napa-dajoča armada je izgubila 2000 moč. 21. oktobra je sovražna artiljerija obstrelje-vala naša stanišča z zažigalnimi bombami in res povzročila požar. Naše moštvo je zapustilo goreča zavetja, si hitro napa-vilo zasilna krija in tu mirno čakalo Itali-janov. S težavo je lezlo na vrh hrba 600 Lahov, ki so jih naši moža za možem u-jeli. Oni, ki so bili še na pobočjih, niso vi-deli, kaj se godi s tovariši na vrhu ter so kričali, da je Sabotin osvojen. Ko so pa prišli na vrh, so bili istotako ujeti. Naše moštvo si je nato napravilo nova zavetja in vztraja slej ko prej na svojem mestu.

V bitki za Gorico izvajajo Dalmatinci in druge hrvatske, štajerske in kranjske čete neverjetna junaštva. Zlasti protina-padi Dalmatincev so tako ogorčeno lju-ti, da pred njimi ni obstal še noben italijanski vojak. Dočim se Lahom ne posreči, da bi pripravili svoje čete za ponovni napad na eni in isti točki, vztrajajo in odbijejo naše čete po 7 do 8 zaporednih naskokov. In če se kdaj Italijanom posreči vzeti začas-no kak kos jarka, potem se iz našega pro-tinapada nobeden živ ne vrne k svojim. V zadnjih bojih so trije naši bataljoni za-držali napad sedmih laških polkov. Ce-sar je poslal poveljniku tega polka v pri-znanje izrednih zaslug moštva in povelj-nikov brzojavko, ki je posebno pohvalna ter je vzbudila največje navdušenje.

Laški letalci s svojimi velikimi oklopnimi bojnimi letali neprestano križarijo nad bojiščem in mečejo bombe, a doslej še niso poškodovali niti enega vojaško važ-nega objekta. Naši letalci, ki jih podpirajo naši šrapneli, vedno po najkrajšem boju napade Italijane domov, dasi so naša leta-la oborožena le s strojnimi puškami, ita-lijanska pa z brzostrelnimi topovi.

Vsi italijanski ujetniki pripovedujejo, da so nameravali Lah zadnje dni na vsak način in za vsako ceno zavzeti Gorico ter se ni gledalo na nobeno žrtev. No, tudi topot so bili vsi napori zaman in sedaj se tudi zadnji laški vojak lahko prepriča, da je italijanska stvar tu končunoveljavno iz-gubljena.

Srbsko bojišče.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. novembra 1915, popoldne.

Jugovzhodno bojišče. Avstroogrška bo-ja skupina si je proti severno Čajnice ugnezdilim Črnogorcem izsilila prehod čez gornjo Drino. Nemške čete so zase-dle Novi pazar. Vzhodno odtod je v lbar-ski dolini avstroogrška kolona vrzla so-vražnika. Število tu ujetih sovražnikov znaša nad 2000. Ob dohodih na Kosovo polje se vrše srčiti boj.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad po-roča: Veliki glavni stan, 21. nov. 1915.

Balkansko bojišče. — Nemške čete armade generala pl. Kövessa so za-sedle Novi pazar. Armada generala pl. Gallwitzja in desno krilo armade generala Bojadjevega se borita za izhod v Labso-dolno severno Pristino. Število 19. no-

Na steni, ki je bila tapcirana z karmo-azinasto rdečim papirjem, so visele štiri kopije po Boucheriu v okvirih, preoblo-ženih z lišpom, nedostojne slike mesnatih lepotic.

Na trojni srebrni verižici, ki je visela s stropa, je bila obešena močna svetiljka iz alabastra, z reliefi, ki so predstavljali ljubavne prizore.

— Kaj pravite k vsemu temu, bela go-lobičica moja? — je vprašala Brankadorka Leontino, ki je, kakor vemo, gledala vso to stvar popolnoma ravnodušno.

— Vse to je prav lepo, madame, — je odgovorila Leontina.

— Kaj podobnega še niste videla, kaj ne, da ne?

— Se nikdar, madame!

— Bila bi pač zelo srečna, mislim, ko bi tudi vi imela tako opravilo, kakor je ta?

— Ne prihaja mi niti na um, da bi si želela takega luksusa, madame.

— Ubožica, zakaj bi ne imela nekoli-ko sebičnosti?

— Ko bi bila sebična, bi ne bilo to, kar bi vi želeli.... Ali lepo pohištvo ustvarja srečo?

— No, pa vendar precej pomaga do sreče.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

vembra ujetih Srbov se zvišuje na 3800. Včeraj je bilo ujetih nad 4400 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 21. (Agence Tel. Bulg.) Urad-no sporočilo o operacijah 19. novembra pravi: Zasedovanje razbite srbske arma-de se nadaljuje kar najenergičneje. Naše armade so se po srčitih bojih s severa, vzhoda in juga približale Pristini. Ujeti smo kakih 1800 mož in pol srbskega ška-drona. Boji se nadaljujejo.

Osvobojeni avstro-ogrski ujetniki.

SOFIJA, 17. (Kor.) (Zakasnelo). Danes po noči je dospelo iz Niša semkaj kakih 400 avstro-ogrskih ujetnikov iz Srbije. Nahajali so se večinoma v jako žalostnem položaju in mnogo jih je, ki so vsled po-manjkjave ali slabe zdravniške oskrbe ali vsled popolnega zanemarjenja postali po-habljeni. Ranjenci so bili na tukajšnjem kolodvoru okrepčani z gorkimi jedili ter obdarovani z raznimi darovi. Sploh so bolgarski sanitetni organi na priznanje vreden način skrbeli za vojne ujetnike. Proti jutru so ranjenci nadaljevali svoje potovanje z železnico v Lom-Palanko, od-koder se odpravljajo s podonavsko ladjo.

Istočasno se je odpravljalo onih štirinajst avstro-ogrskih častnikov, ki so prej do-speli sem. K slovesu je prišlo na kolodvor mnogo uradnih osebnosti. Kraljica Eleo-nora je poslala častnikom na kolodvor za-boj živil, kralj bolgarski pa cigare in ciga-rete.

Odhajajoči častniki so se pred odhodom še enkrat zahvalili za ganljivo skrbljivost bolgarskih sanitetnih organov, ter so za-peli bolgarsko himno, nakar so ob bolgar-ske strani odgovorili s himno »Bog ohrani«. Slovo je napravilo globok vtis.

Kitchener v Solunu.

SOLUN, 20. (Kor.) Lord Kitchener je iz Mudrosa prispel semkaj. Konferiral je z angleškimi generali. Odpotoval je, ne da bi bil stopil na suho.

Kitchener v Atenah.

ATENE, 20. (Kor.) Lord Kitchener je prispel semkaj in ga je kralj v spremstvu angleškega poslanika sprejel v enourni avdijenci. Pozneje je Kitchener posečil ministrskega predsednika Skuludisa. — Zvečer je odpotoval.

Blokada Grške.

LONDON, 21. (Kor.) Listom poročajo iz Aten: Angleško poslanstvo je sporoči-lo, da so entente vlasti sklenile gospo-darsko in trgovinsko blokado Grške.

Romunsko generalno ravateljstvo za municijo.

BUKAREŠT, 20. (Kor.) V vojnem mini-strstvu se je ustanovilo generalno ravnateljstvo za municijo z generalnim inženir-skim nadzornikom na čelu.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. novembra 1915, popoldne.

Rusko bojišče. — V Voliniji in ob Styru mestoma topovski boj, pri čem-er uporabljajo Rusi bombe s plini. Dru-gače nič dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad po-roča: Veliki glavni stan, 21. nov. 1915.

Vzhodno bojišče. — Položaj je v splošnem neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ruska vlada in židje.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Minister no-tranjih stvari Hvostov je dementiral vesti, da se ima zopet odpraviti razširjenje pra-

— Naivna je, preprosta in vljudna! — je vzklila Brankadorka navdušeno; — preljubka je, presrčkana!

Nato pa je pričela zopet:

— In povejte mi, draga moja, kaj pa po vašem mnenju ustvarja srečo?

Leontina je vzdihnila.

— Srce, ki vzdihuje, nima, česar želi, — je rekla Brankadorka smeje, — to je znano, globičica moja zlata....! To-da vzdih niso odgovor....! Bodite nekoli-ko odkritosrčni napram svoji dobri pri-jateljici. Povejte mi, kaj se vse godi v tej lepi glavi.

— Moj Bog, madame! — je jecljala Le-ontina, — zdi se mi, da bi bila sreča za-me zelo lahka in da bi ne zahtevala dosti zanj. Ne potrebujem dosti in ne želim si veliko. Razkožje me ne omamlja; kaj naj bi delala žnjim? Da bi mirno živela ob poštenem delu, v skromnem zatišju, to je vse, kar bi bilo potrebno, da bi bila srečna.

— Res ste zadovoljna z malim, ljuba moja! — je vzklila Brankadorka s pri-siljenim in spačenim smehom, — res z ze-lo malim!

— Glejte, nol Kajti doseči ne morem niti onega, kar se vam zdi tako malo!

— Če človek nima življenjske izkuš-nje, mu prihajajo take misli glede vsako-

vrstnih stvari;... toda to se vse še iz-prenehi.

— Madame, dvomim.

— Jamčim vam za to.

Leontina se ni hotela pričkati in je molčala.

Brankadorka je zopet pričela:

— Ko ste tako lepa, tako mlada, tako dražestna, pač ni skromno zatišje, ki naj bi bilo za vas, ne tema, temveč svetloba, sijaj! Podobna ste mali vijolici, ki se skriva med travo, ki pa ni nič manj vesela, če jo z duhtečimi vrtnicami in kamelijami povežejo v lep šopek!

— Ne vem, ali je vesela; vem pa, da je, če jo človek utrja in poveže v šopek, kakor pravite, drugi dan ovela, mrtva. Ali je to sreča, madame?

— Krastača! — je zamrmrala Branka-dorka v stran.

Nato pa je nadaljevala sama zase:

— Ne pomaga nič, da bi jo prijemala za njena čustva, torej moram poseči po dru-gih sredstvih.

— Mislim, da bo čas, da se vsedemo za mizo, — je rekla potem. Pogledam še trenutek kuhinjo in naročim, da naj mi ne zasmode pečenke.

In sovodnica je zapustila sobo.

Tekom njene odsotnosti sta se Gali-

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

vic, ki je je njegov predhodnik priznal ži-dom. V neki okrožnici izjavlja minister, da ob sedanjih okoliščinah ni niti najmanj-šega vzroka za take korake proti židom.

Na drugi strani pa je bilo za časa vojne prepovedano izdajanje židovskih listov. V Petrogradu samem zadeva prepoved o-sem listov in časopisov.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad po-roča: Veliki glavni stan, 21. nov. 1915.

Zapadno bojišče. — Ob želez-nici Ypern-Zonnebeke se je posrečila ve-čja razstrelitev naših čet v sovražni po-stojanki. Francoske razstrelbe jugovzhod-no Soucheza in pri Combresu niso imele uspeha. Pri Souchezu smo prehiteli Fran-coze, ki so hoteli zasedeti po razstrelbi na-stalo kotlino in smo jo vzdržali proti na-padnemu poizkusu. Na ostali fronti na raz-nih mestih živahni topovski boj. Naša le-tala so vrzla na kolodvorske naprave v Poperinghe in Furnessu večje število bomb. Opazovali so zadetke. — Angleški vrhovni poveljnik pravi v svojem poro-čilu 15. novembra o naših napadih jugo-zapadno Loosa 8. t. m., da je po zanesli-vih cenitvah 9000 do 9000 padlih Nem-cev ležalo pred angleško-francoskimi po-stojankami. Ta trditve je prava izmišljoti-na. Naše skupne izgube na padlih, pogre-šanih in za ranitvami umrlih znaša 763 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Tittoni v Rimu.

LUGANO, 20. (Kor.) Naznanja se, da prispe v Rim italijanski poslanik v Pari-zu, Tittoni.

Stroge odredbe glede alkoholnih pijač na Angleškem.

ROTTERDAM, 20. (Kor.) Kakor poro-ča »Rotterdamsche Courant«, je izšla včeraj v Londonu nova naredba glede točenja žganih pijač v londonskem okro-žju. Lokalni, ki imajo dovoljenje za točenje žganih pijač, smejo biti ob delavnikih od-prite samo od 12. ure popoldne do 2 in pol popoldne in od 6 in pol do 9 in pol zve-čer, ob nedeljah pa od 1 do 3 popoldne in od 6 do 9 zvečer. V klubih se smejo samo tekom teh ur točiti žgane pijače.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 19. (Ag. Tel. Milij). Glav-ni stan javlja: Dardanelska fronta: Obo-jestranski topovski ogenj, ki se ga je ude-leževalo tudi nekaj sovražnih oklopnih. Tekom viharja in dežja v noči na 18. t. m. sta se porušila dva sovražna izkrce-valna mostova. En vlačilec in devet vel-kih sovražnih bark je zadelo na suho. Ari Burnu: Infanterijski, artiljerijski in bomb-ni ogenj je trajal dalje. Naša artiljerija je razdejala sovražno postojanko za metanje bomb in sovražno postojanko za strojne puške v kanlisirtu. Sovražno bombardir-lo na kopnem in na morju ni povzročilo nikakršne škode. Seddi Bahr: Oboje-stranski pehotni in bombni ogenj. Sovraž-nik je posebno naše okope v središču dal-je časa obmetaval z bombami. Z ostalih front se ne da poročati nič.

CARIGRAD, 20. (Ag. Tel. Milij). Glav-ni stan javlja: Dardanelska fronta: Ženijski oddelek je razdejal vlačilec, ki je pri Kujun Linsanu zadel na suho. Naše tor-pedovke so z granatami zadele sovraž-no torpedovko, ki je streljala na višini A-če. Sovražna ladja se je oddaljila, zavita v oblak dima. Pri Ari Burnu in Seddi Ba-hru medsebojno streljanje in metanje bomb. Naša artiljerija je razrušila sovraž-ni čardak pri Kereviz Dere in je prisilila sovražno artiljerijo, da je obmolnila.

CARIGRAD, 18. (Kor.) (Zakasnelo). — Po neki brzojavki iz Erzeruma je neki turški oddelek na ruskem ozemlju pri Ka-sa Kesline na planoti ob Tomaškem jeze-

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

— Ne vem, na kak način.

ru zvalil v zasedo rusko patroljo, velik del patrolje pobil, ostale može pa ujel. — Turška častniška patrolja je naletela na ruskem ozemlju zapadno Artvina na mo-čen ruski oddelek ter pobila 60 vojakov in častnikov. Ostanek tega oddelka je zbežal, ostavivši mnogo ranjencev.

Razne politične vesti.

Mednarodne konference »Rdečega križa«. Kakor javljajo »Danische Nachrichten«, je sedaj gotovo, da se bo v Stockholmu nekakšna meseca vršila mednarodna konferenca »Rdečega križa«. Udeležijo se razprav zastopniki nemškega, avstrijskega in ruskega »Rdečega križa«. Glavna točka razprav bo: postopanje z vojnimi ujetniki in njihovo izmenjavanje.

Steklost. Neki dr. Heinz Potthoff v Düsseldorfu je spisal neko brošuro pod naslovom »Narod ali država«. V enem poglavju, ki mu je dal naslov »Narodna vojna zahteva popolnoma opustitev« opravičuje nasproti angleškemu načrtu izstradanja brezobzirno uničevanje sovražnih trgovskih ladij, ki da je sicer res brutalno, ali potrebno in zato opravičeno. Piše med drugim dobesedno: »In to ne bo najostreje in zadnje nasprotno sredstvo. Ali dvi- kdo na tem, da ne bi vodstvo nemške vojske posleglo tudi po najskrajnejem: obrambnem sredstvu, predno bi se dalo po izstradanju prisiliti k temu: da bi zmagovite vojske odpozvali iz Francije in Rusije in sklenili mir, ki bi se odrekal vseh sadov težke borbe? To najskrajnejše sredstvo pa je: da se milijoni sovražnih prebivalcev izženejo iz zasedenih ozemelj, da se pomore stotisoči ujetnikov, ki se hranijo iz naših zalog. Konec bi bil strašen ali neizogiben, ako ne bi mogli drugače vzdržati do konca.« O tem izbruhu steklosti piše H. v. Gerlach v »Welt am Montag«: Prijemljemo se za glavo. Ali je res kje kak nemški politik, ki si upa kaj takega pisati, in nemški založnik, ki si upa kaj takega založiti? Vzkrik zgražanja je šel preko Nemčije in preko vsega nevtralnega kulturnega sveta, ko se je čitalo, da je Rusija stotisoče in stotisoče svojih prebivalcev silila, da so morali zapustiti svojo domovino, da se prodirajočim Nemcem zapusti umetna puščava in bivališče. Človeško čustvovanje vsega javnega mnenja Nemčije se je vzpelo proti temu najbrutalnemu činu carsko-avstrijskega vojevanja. Dr. Potthoff pa namenuje, da bi v slučaju potrebe Ruse nadrusili. Poljaki in Rusi, Francozi in Belgijci, na kratko: vse tiste mnoge milijone prebivalcev v območjih, ki smo jih zasedli, obsoja v izgnanje in s tem velik del njih — v smrt. Ali dr. Potthoff gre še veliko dalje. Ne priporoča le nemarnega ubijanja, marveč hladno premišljeno moritev.

bi se nam v mirnih časih ne sanjalo. — Tudi uporabo masti bo državna oblast morala regulirati, ako hoče preprečiti za konsumanta naravnost neznošno draginjo. — Za ča po vojni so naloge živinoreje očividne: skrbeti je že sedaj za plemenito živino. Zato je država omejila klanje telet in krav. Skrbeti bo za nabavo živine in kolikor najbolj številno rejo po vojni. Podpirati se bo moralo živinorejce, da četudi brez trenutnega dobička in celo proti povrnitvi škode izreajo plemenito živino. — Tudi temu namenu se bodo morale posvetiti naše kreditne zadruge, v tem oziru namreč, da bodo pomagale kmetovalcem, nabaviti si plemenito živino in klajo. — Manjkajoče število živine se mora nadomestiti v kolikor možno kratki dobi. Da to brez kredita ne pojde, — je jasno. In kredit v te svrhe morejo dati našemu kmetovalcu le njegovi lastni domači zavodi, naše kreditne zadruge. — Da velja to, kar smo poudarjali glede govedoreje in svinjereje, tudi glede konjereje in drobnice, ni treba posebej poudarjati. Znano je, da se je število konj vsled vojne zelo zmanjšalo, in kar bo mogoča vojaška oblast po končani vojni od konj oddati poljedelcem, bo pičlo nadomestilo za ono število konj, ki jih je vojaška oblast odvzela pred vojo.

V obče je pomisliti, da so kmetovalci izkupičke za živino, ki so jo prodali med vojno, porabili za druge namene. — Za nabavo manjkajočih živil, za plačilo obresti od vknjiženih in neknjiženih dolgov, za odplačilo dolgov in za druge namene.

Razmeroma malo tega denarja se je naložilo pri hranilnicah in posojilnicah za gospodarske svrhe po vojni. Zato bo potreba kredita po vojni tem večja.

Nabava novega inventarja. Pa tudi mrtvi inventar bo treba po vojni nadomestiti. Veliko število rekviriranih vozov, sani in drugih gospodarskih potrebščin bo treba po vojni nadomestiti z novimi.

Za vse te in druge gospodarske svrhe morajo naše kreditne zadruge že sedaj poskrbeti sredstva.

Bavili smo se dosedaj z nalogami, katerih važnost uvidi vsakdo brez posebnega predurka.

Delo za prenovitev kmetij. Manj morebiti pomislimo na potrebe, ki jih prinese mir po vojni glede kmetijskih poslopij, pozidanja kmetijskih domov in popolne obnove kmetij v onih krajih, kjer so se vršile bitke ali samo vojne operacije. Tudi del našega ozemlja je vsled vojne neposredno prizadet. Porušene so hiše, porušena gospodarska poslopja, opustošene njive in uničeni travniki in vinogradi. — V tem pogledu pripade najvažnejša naloga državi oblasti sami. Ne dvomimo na tem, nasprotno smo uverjeni, da priskoči država s svojimi sredstvi ravno onim na pomoč, ki so v tej vojni izgubili v posevstvih, hišah, poljih in vinogradih svoje mnogokrat edino premoženje. — Pa bodimo si že danes na jasnem, da samo z državnomo pomočjo brez samopomoči ne bo možno zaceliti ran, prizadetih od vojnih dogodkov. Treba bo posebno pomoči lastnih kreditnih zavodov, ki se morajo že danes izdatno pripraviti na to pomožno akcijo. — Je to v lastnem interesu kreditnih zavodov samih. Na zemljiščih, ki so neposredno trpele vsled vojnih dogodkov, je vknjiženih mnogo hipotek na prvem, drugem in daljšem mestu. Te hipoteke zadobe zopet svojo popolno vrednost le takrat, ako bo dana dolžnikom možnost, postaviti zemljišča v prejšnje stanje. Iz lastne moči tega lastnikom, to se pravi dolžnikom, ne bo mogoče storiti. Zato se bo moralo najti pota, da bodo kreditni zavodi brez posebne nove nevarnosti izgube mogli dati tem dolžnikom novih kreditov. Ali naj bi šlo to — kakor nekateri predlagajo, — z jamstvom države ali dežele, ali sploh javnih korporacij, ali pa običajnim, sedaj navadnim potom, ali pa bo treba oba načina pomoči upoštevati, ali pa kako tretjo pot ubrati, tega danes ni mogoče jasno povedati. Getovo je le to, da se naši kreditni zavodi ne bodo smeli in ne bodo mogli izključiti pri sodelovanju za prenovitve kmetij v onih krajih, kjer so divjale furije brezprimerno krute svetovne vojne.

Razne vesti. Krupp. O obsegu te največje tovarne na svetu za orožje, kateri je v veliki meri pripisovati zmago Nemčije nad sovražniki, zlasti premaganje trdnjav, nam daje nekoliko vpogleda podatki Kruppovega poslovnega poročila o udeležbi v vojni. Uradnikov in delavcev Kruppove tovarne je šlo doslej okrog 27.000 tisoč na bojišče. Jako veliko jih je že padlo in tvrdka bo skrbela tudi za njih zaostale svojece. Da se spomin na te uslužbence tudi potomcem ohrani, se imena vseh padlih primerno označijo v častni dvorani glavnega upravnega poslopija v Essenu. Čez 1000 na bojišče se nahajajočih uradnikov in delavcev je dobilo že hrabrostna odlikovanja. — Pred par dnevi se je vršil občni zbor trdnice Krupp in bilanca izkazuje s prenosom iz prejšnjega leta 95.850.958 mark čistega dobička. Dobitek se je razdelil v rezervne zaklade, za vojne pomožne namene, invalidne ustanove itd. Od ostanka bi se morala razdeliti 24 odstotka dividenda. Ker pa ima Kruppova rodbina namen, prejemati tekmo vojne niče večjo dividendo kakor pred vojno, se je določila le 12 odstotka dividenda kakor v prejšnjem letu. Z ostalim dobičkom se ustanovi Kruppova ustanova v korist rodbinam padlih ali težko poškodovanih vojakov z mnogimi otroci. Te ustanovi se nameni glavica 20 milijonov kron.

Od kdaj je Francija zakleta sovražnica Nemčije? Že v prejšnjih vojnah Nemčije proti Franciji, pa tudi v sedanjih vojni je francoska država zakleta sovražnica Nemčije. Izraz »zaklet sovražnik«, ki se nahaja že v nekem pismu Rainoldo pl. Dassold, kancelarja cesarja Friderika Barbarosse, nekemu francoskemu nadškofu, se je rabil prvič za časa cesarja Maksimilijana I. (1489—1519). Torej je sedaj ta izraz star že 400 let. Rainold pl. Dassold je ustvaril ta izraz proti Francozom, ali že za časa cesarja Friderika I. se omenja koncem 12. stoletja ta izraz proti »Velšem«, pod katerimi so razumevali Francoze in Italijane. Po cesarju Maksimilijanu I. se je ta izraz pozabil. Tedaj in kasneje so bili Turki »zaklet sovražnik«, krščanstvu namreč, pak jih kot take 1. 1671 omenja Johann Riemer v nekem svojem delu. Ali tudi Turki niso bili prvi, ki so bili vse- mu človeštvu, ali vsaj enemu delu »zaklet sovražnik«. Pri pisici srednjega veka se omenja hudič kot »hostis sempiternus« (večni sovražnik), a pri Lutru se omenja kot »stari hudoben neprijatelj«. Se le, ko se je ta izraz prenesel na Francoze in Turke in ko se je začel izgubljati strogi teološki smisel, ki je vladal v srednjem veku in za časa reformacije, je izginil ta izraz v razmerju proti hudiču. V nemški književnosti 18. stoletja je Lich- temberg, poznani satirik iz Göttingena, prvi imenoval Francoze »zaklete sovraž- niki« Nemcev. Mnogo je pripomogla k temu mržnja proti Francozom, ko se je Nemčija osvobodila iz Napoleonovega jarma. Ta beseda se nahaja tudi pri Göt- theju in je tudi to mnogo storilo, da se je izraz populariziral. Ali tedajni pisci so slabo rabili ta izraz. Še le, ko je oče telo- vadbe Jahn leta 1835 obelodanil svoje delo »Zakleti sovražnik Nemčije«, se je razširil ta izraz tako, kakor je bilo to za časa nemško-francoske vojne in po- neje.

Slovaške žene kot žurnalistkinje. Slo- vakinje so bile že pred vojno jako samo- zavestne in samostojne. V nobenem drugem narodu niso bili močje v tako veliki meri odsotni. Mnogi so iskali v Ameriki zaslužka in ženske doma so bile navajene, da so same gospodinjile. Feministična stremiljenja so našli pri Slovačinah u- godna tla in so se že pred vojno hrabro borile za enakopravnost žene v privat- nem in javnem življenju, na naukih in pri- dobitvenem delovanju. Vojna je iz žensk — in to morda hitreje in temeljiteje, nego so same želele — napravila na vseh po- lijih industrijelnega dela v vseh poklicih konkurentinje in nadomestovalke moških. Tako so tudi slovaške žene kar čez noč prišle v vse možne poklice po močniji struji časa. Slovaška žurnalistika ni po- sebno razvita in vendar sedite že dve ženski za redakcijskimi mizami. »Slovac- ke Novine« so vsled vpoklica izgubile svo- jega glavnega urednika. Sedaj vodi list njegova žena, ki se podpisuje tudi kot odgovorni urednik. Tudi uredništvo lista »Zajmy Slovače« je v rokah ženske, ker je dosedajni urednik moral v vojno.

MALI OGLASI. se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se raču- najo enkrat več. Najmanjša : pristojbina znaša 40 stotink. :
Važno za preprodajalce ! Prodajam po ugodni ceni na debelo v vsaki količini: strajce, majo, spodnje blazice, rokavice, žepne rutice, pipe. Čistilo za čevlje in drugo blago. Jakob Levi, Via S. Nicolò 19. 524
4 blagajne se prodajo po nizki ceni. M. Scabar, ul. del Toro 4. 581
Soba meblirana ali prazna, tudi s vporabo kuhin- je, se odda takoj. ul. Piccardi Stev. 2. I. nadst. 717
Meblirana soba se odda (K 24) pošteni gospo- dični. Ul. Commerciale 9, III. nad- levo. 517
Popraviljajo se opla tudi na stanovanju. A. Palme & C. ul. Campaolo 21. 548
Ul. del Rivo št. 42 (prilijče) Trst
Izvršnje vsako fotografsko delo kakor tudi: razgled, posnetke, notranjost lokalov, poročila, plošče za vsakovrst. spomenike. POSEBNOST: POVEČANJE in VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročnik- kov sprejema naročilo in jih iz- vršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo št. 42
Zaloga tu in inozemskih vin, špirta, liker- lev in razprodaja na drobno in debelo
Jakob Perhauz
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Caffè Centrale).
Velik izbor francoskega šampanja, penecih dezer- tih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mellisa in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz do- tičnih kraljev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz- pošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.
Razprodaja od pol litra naprej.
Emilia Ceregato
Trst Campo S. Giacomo 2
Priporoča cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.
Beložarne mrežice „AUER“
In vsake druge vrste in zistemov od 1-600 sveč svetlobe na debelo se prodaja v ul. Boccaccio 17.
ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE
(obšna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.
Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480.984.656.23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1.295.816.563. Plačana področila od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1.212.012.598.55.
S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.
Povdarjati je sledeče ugodnosti police:
I. Veljavni takoj od izdajanja:
a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovalec vršiti voj- službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
b) ako plača zavarovalec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi police, ki je veljavno vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev od izdajanja.
II. Veljavni po preteku 6 mesecev od izdajanja:
a) zavarovalec more — ne da bi za to plačal posebno premije in brez vsake formalnosti — po- toovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboju.
III. Veljavni po preteku enega leta po izdajanja police:
a) zavarovalec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.
IV. Veljavni po preteku treh let od izdajanja:
a) Absolutna neizpodbittost zavarovanja razun slučaju prevare.
b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovalec umrl vsled umorila, ali poskušene samomora.
c) Zavarovalec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4% %.
Društvo sprejema zavarovanje tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

Naloge naših kreditnih zadrug po vojni.

Dr. Anton Božič v »Zadrugi«.

Delo za živinorejo.

Mnogi gospodarji majojo z glavami, ko vidijo, kako se krči število naše goveje živine in število svinj. — Res je, da se je tekom te vojne to število skrčilo. Po- misliti je treba, da se v mirnih časih vzlic omejanju zavživljanja mesa nikdar ni pora- bilo toliko mesa za prehrano, kakor se- danj v vojni. To je vsakomur naravna pri- kazen, ako se pomisli, da tisoči in stoti- soči, ki sedaj v vojaški sukni stoje v bo- jni črti ali sploh opravljajo vojaško služ- bo, niso v mirnih časih nikdar toliko me- sa uživali kakor sedaj. Meso je za voja- štvu neobhodna potreba. Ima precej redil- nih snovi in je najlažje pripravna hrana. Da pri tako ogromni, nenavadni porabi mesa množina živinske zaloge pada in se krči, ni čude. Posledica veliki porabi, so vedno višje cene, ker je tržne živine ved- no manj in jo je vedno težje dobiti. — Po- sledično čutimo tudi mi daleč od meje. Ču- tijo jo gospodinjstva posameznikov. Drža- va je bila primerana, zmanjšati uporabo mesa med prebivalstvom naredbenim po- tom z uvedbo mesa prostih dni, — to je dni, ob katerih je zauživanje mesa prepo- vedano. Prihaja pa še nekaj v upošte- vanje, namreč, da živinoreja ne pada samo kvantitativno, po količini, ampak tudi po kva- liteti, po kakovosti. Nimamo namreč na razpolago dovolj takozvanih močnih kr- mil, ki smo jih sicer v veliki meri dobav- ljali iz inozemstva. Zaloge sene se mora- jo v večji meri nego v miru porabljati za prehrano vojaških konj. Oves rabi voja- ška oblast za armadne svrhe, ječmen po- lagati živinam je omejeno, ozir. prepove- dano. Otrobi se smejo polagati le v ma- lih, nezadostnih množinah, koruza je kot krnil izključena, — krepir, repo se rabi za prehrano prebivalstva. Da v tem položaju nazaduje produkcija mleka, je razumljivo. Državna oblast bo ravno v slednjem oziru morala uvesti strogo or- ganizacijo uporabe mleka, in pride — ako bo vojna trajala še naprej — brezdvomno do mlečnih kart, kakor imamo krušne karte. — Kar velja glede govedi, velja v isti meri glede svinjereje. — Meso se je podražilo, mast je dobila ceno, o kateri

bi se nam v mirnih časih ne sanjalo. — Tudi uporabo masti bo državna oblast morala regulirati, ako hoče preprečiti za konsumanta naravnost neznošno draginjo. — Za ča po vojni so naloge živinoreje očividne: skrbeti je že sedaj za plemenito živino. Zato je država omejila klanje telet in krav. Skrbeti bo za nabavo živine in kolikor najbolj številno rejo po vojni. Podpirati se bo moralo živinorejce, da četudi brez trenutnega dobička in celo proti povrnitvi škode izreajo plemenito živino. — Tudi temu namenu se bodo morale posvetiti naše kreditne zadruge, v tem oziru namreč, da bodo pomagale kmetovalcem, nabaviti si plemenito živino in klajo. — Manjkajoče število živine se mora nadomestiti v kolikor možno kratki dobi. Da to brez kredita ne pojde, — je jasno. In kredit v te svrhe morejo dati našemu kmetovalcu le njegovi lastni domači zavodi, naše kreditne zadruge. — Da velja to, kar smo poudarjali glede govedoreje in svinjereje, tudi glede konjereje in drobnice, ni treba posebej poudarjati. Znano je, da se je število konj vsled vojne zelo zmanjšalo, in kar bo mogoča vojaška oblast po končani vojni od konj oddati poljedelcem, bo pičlo nadomestilo za ono število konj, ki jih je vojaška oblast odvzela pred vojo.

V obče je pomisliti, da so kmetovalci izkupičke za živino, ki so jo prodali med vojno, porabili za druge namene. — Za nabavo manjkajočih živil, za plačilo obresti od vknjiženih in neknjiženih dolgov, za odplačilo dolgov in za druge namene.

Razmeroma malo tega denarja se je naložilo pri hranilnicah in posojilnicah za gospodarske svrhe po vojni. Zato bo potreba kredita po vojni tem večja.

Nabava novega inventarja. Pa tudi mrtvi inventar bo treba po vojni nadomestiti. Veliko število rekviriranih vozov, sani in drugih gospodarskih potrebščin bo treba po vojni nadomestiti z novimi.

Za vse te in druge gospodarske svrhe morajo naše kreditne zadruge že sedaj poskrbeti sredstva.

Bavili smo se dosedaj z nalogami, katerih važnost uvidi vsakdo brez posebnega predurka.

Delo za prenovitev kmetij. Manj morebiti pomislimo na potrebe, ki jih prinese mir po vojni glede kmetijskih poslopij, pozidanja kmetijskih domov in popolne obnove kmetij v onih krajih, kjer so se vršile bitke ali samo vojne operacije. Tudi del našega ozemlja je vsled vojne neposredno prizadet. Porušene so hiše, porušena gospodarska poslopja, opustošene njive in uničeni travniki in vinogradi. — V tem pogledu pripade najvažnejša naloga državi oblasti sami. Ne dvomimo na tem, nasprotno smo uverjeni, da priskoči država s svojimi sredstvi ravno onim na pomoč, ki so v tej vojni izgubili v posevstvih, hišah, poljih in vinogradih svoje mnogokrat edino premoženje. — Pa bodimo si že danes na jasnem, da samo z državnomo pomočjo brez samopomoči ne bo možno zaceliti ran, prizadetih od vojnih dogodkov. Treba bo posebno pomoči lastnih kreditnih zavodov, ki se morajo že danes izdatno pripraviti na to pomožno akcijo. — Je to v lastnem interesu kreditnih zavodov samih. Na zemljiščih, ki so neposredno trpele vsled vojnih dogodkov, je vknjiženih mnogo hipotek na prvem, drugem in daljšem mestu. Te hipoteke zadobe zopet svojo popolno vrednost le takrat, ako bo dana dolžnikom možnost, postaviti zemljišča v prejšnje stanje. Iz lastne moči tega lastnikom, to se pravi dolžnikom, ne bo mogoče storiti. Zato se bo moralo najti pota, da bodo kreditni zavodi brez posebne nove nevarnosti izgube mogli dati tem dolžnikom novih kreditov. Ali naj bi šlo to — kakor nekateri predlagajo, — z jamstvom države ali dežele, ali sploh javnih korporacij, ali pa običajnim, sedaj navadnim potom, ali pa bo treba oba načina pomoči upoštevati, ali pa kako tretjo pot ubrati, tega danes ni mogoče jasno povedati. Getovo je le to, da se naši kreditni zavodi ne bodo smeli in ne bodo mogli izključiti pri sodelovanju za prenovitve kmetij v onih krajih, kjer so divjale furije brezprimerno krute svetovne vojne.

Razne vesti. Krupp. O obsegu te največje tovarne na svetu za orožje, kateri je v veliki meri pripisovati zmago Nemčije nad sovražniki, zlasti premaganje trdnjav, nam daje nekoliko vpogleda podatki Kruppovega poslovnega poročila o udeležbi v vojni. Uradnikov in delavcev Kruppove tovarne je šlo doslej okrog 27.000 tisoč na bojišče. Jako veliko jih je že padlo in tvrdka bo skrbela tudi za njih zaostale svojece. Da se spomin na te uslužbence tudi potomcem ohrani, se imena vseh padlih primerno označijo v častni dvorani glavnega upravnega poslopija v Essenu. Čez 1000 na bojišče se nahajajočih uradnikov in delavcev je dobilo že hrabrostna odlikovanja. — Pred par dnevi se je vršil občni zbor trdnice Krupp in bilanca izkazuje s prenosom iz prejšnjega leta 95.850.958 mark čistega dobička. Dobitek se je razdelil v rezervne zaklade, za vojne pomožne namene, invalidne ustanove itd. Od ostanka bi se morala razdeliti 24 odstotka dividenda. Ker pa ima Kruppova rodbina namen, prejemati tekmo vojne niče večjo dividendo kakor pred vojno, se je določila le 12 odstotka dividenda kakor v prejšnjem letu. Z ostalim dobičkom se ustanovi Kruppova ustanova v korist rodbinam padlih ali težko poškodovanih vojakov z mnogimi otroci. Te ustanovi se nameni glavica 20 milijonov kron.

Od kdaj je Francija zakleta sovražnica Nemčije? Že v prejšnjih vojnah Nemčije proti Franciji, pa tudi v sedanjih vojni je francoska država zakleta sovražnica Nemčije. Izraz »zaklet sovražnik«, ki se nahaja že v nekem pismu Rainoldo pl. Dassold, kancelarja cesarja Friderika Barbarosse, nekemu francoskemu nadškofu, se je rabil prvič za časa cesarja Maksimilijana I. (1489—1519). Torej je sedaj ta izraz star že 400 let. Rainold pl. Dassold je ustvaril ta izraz proti Francozom, ali že za časa cesarja Friderika I. se omenja koncem 12. stoletja ta izraz proti »Velšem«, pod katerimi so razumevali Francoze in Italijane. Po cesarju Maksimilijanu I. se je ta izraz pozabil. Tedaj in kasneje so bili Turki »zaklet sovražnik«, krščanstvu namreč, pak jih kot take 1. 1671 omenja Johann Riemer v nekem svojem delu. Ali tudi Turki niso bili prvi, ki so bili vse- mu človeštvu, ali vsaj enemu delu »zaklet sovražnik«. Pri pisici srednjega veka se omenja hudič kot »hostis sempiternus« (večni sovražnik), a pri Lutru se omenja kot »stari hudoben neprijatelj«. Se le, ko se je ta izraz prenesel na Francoze in Turke in ko se je začel izgubljati strogi teološki smisel, ki je vladal v srednjem veku in za časa reformacije, je izginil ta izraz v razmerju proti hudiču. V nemški književnosti 18. stoletja je Lich- temberg, poznani satirik iz Göttingena, prvi imenoval Francoze »zaklete sovraž- niki« Nemcev. Mnogo je pripomogla k temu mržnja proti Francozom, ko se je Nemčija osvobodila iz Napoleonovega jarma. Ta beseda se nahaja tudi pri Göt- theju in je tudi to mnogo storilo, da se je izraz populariziral. Ali tedajni pisci so slabo rabili ta izraz. Še le, ko je oče telo- vadbe Jahn leta 1835 obelodanil svoje delo »Zakleti sovražnik Nemčije«, se je razširil ta izraz tako, kakor je bilo to za časa nemško-francoske vojne in po- neje.

Slovaške žene kot žurnalistkinje. Slo- vakinje so bile že pred vojno jako samo- zavestne in samostojne. V nobenem drugem narodu niso bili močje v tako veliki meri odsotni. Mnogi so iskali v Ameriki zaslužka in ženske doma so bile navajene, da so same gospodinjile. Feministična stremiljenja so našli pri Slovačinah u- godna tla in so se že pred vojno hrabro borile za enakopravnost žene v privat- nem in javnem življenju, na naukih in pri- dobitvenem delovanju. Vojna je iz žensk — in to morda hitreje in temeljiteje, nego so same želele — napravila na vseh po- lijih industrijelnega dela v vseh poklicih konkurentinje in nadomestovalke moških. Tako so tudi slovaške žene kar čez noč prišle v vse možne poklice po močniji struji časa. Slovaška žurnalistika ni po- sebno razvita in vendar sedite že dve ženski za redakcijskimi mizami. »Slovac- ke Novine« so vsled vpoklica izgubile svo- jega glavnega urednika. Sedaj vodi list njegova žena, ki se podpisuje tudi kot odgovorni urednik. Tudi uredništvo lista »Zajmy Slovače« je v rokah ženske, ker je dosedajni urednik moral v vojno.

MALI OGLASI. se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se raču- najo enkrat več. Najmanjša : pristojbina znaša 40 stotink. :
Važno za preprodajalce ! Prodajam po ugodni ceni na debelo v vsaki količini: strajce, majo, spodnje blazice, rokavice, žepne rutice, pipe. Čistilo za čevlje in drugo blago. Jakob Levi, Via S. Nicolò 19. 524
4 blagajne se prodajo po nizki ceni. M. Scabar, ul. del Toro 4. 581
Soba meblirana ali prazna, tudi s vporabo kuhin- je, se odda takoj. ul. Piccardi Stev. 2. I. nadst. 717
Meblirana soba se odda (K 24) pošteni gospo- dični. Ul. Commerciale 9, III. nad- levo. 517
Popraviljajo se opla tudi na stanovanju. A. Palme & C. ul. Campaolo 21. 548
Ul. del Rivo št. 42 (prilijče) Trst
Izvršnje vsako fotografsko delo kakor tudi: razgled, posnetke, notranjost lokalov, poročila, plošče za vsakovrst. spomenike. POSEBNOST: POVEČANJE in VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročnik- kov sprejema naročilo in jih iz- vršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo št. 42
Zaloga tu in inozemskih vin, špirta, liker- lev in razprodaja na drobno in debelo
Jakob Perhauz
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Caffè Centrale).
Velik izbor francoskega šampanja, penecih dezer- tih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mellisa in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz do- tičnih kraljev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz- pošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.
Razprodaja od pol litra naprej.
Emilia Ceregato
Trst Campo S. Giacomo 2
Priporoča cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst. Prodajajo se tudi molitveniki v slov. jeziku.
Beložarne mrežice „AUER“
In vsake druge vrste in zistemov od 1-600 sveč svetlobe na debelo se prodaja v ul. Boccaccio 17.
ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE
(obšna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.
Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480.984.656.23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1.295.816.563. Plačana področila od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1.212.012.598.55.
S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.
Povdarjati je sledeče ugodnosti police:
I. Veljavni takoj od izdajanja:
a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovalec vršiti voj- službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
b) ako plača zavarovalec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi police, ki je veljavno vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev od izdajanja.
II. Veljavni po preteku 6 mesecev od izdajanja:
a) zavarovalec more — ne da bi za to plačal posebno premije in brez vsake formalnosti — po- toovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboju.
III. Veljavni po preteku enega leta po izdajanja police:
a) zavarovalec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.
IV. Veljavni po preteku treh let od izdajanja:
a) Absolutna neizpodbittost zavarovanja razun slučaju prevare.
b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovalec umrl vsled umorila, ali poskušene samomora.
c) Zavarovalec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4% %.
Društvo sprejema zavarovanje tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffet v ul. Nuova št. 9, v ka- teri toči svoja vina prve vrste.

Baker, med in druge kovine ter železnine kupuje po najvišjih cenah
M. Scabar
Trst, ul. del Toro 4.

Umetni zobje
z In brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffet v ul. Nuova št. 9, v ka- teri toči svoja vina prve vrste.

Baker, med in druge kovine ter železnine kupuje po najvišjih cenah
M. Scabar
Trst, ul. del Toro 4.

Umetni zobje
z In brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffet v ul. Nuova št. 9, v ka- teri toči svoja vina prve vrste.

Baker, med in druge kovine ter železnine kupuje po najvišjih cenah
M. Scabar
Trst, ul. del Toro 4.

Umetni zobje
z In brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffet v ul. Nuova št. 9, v ka- teri toči svoja vina prve vrste.

Baker, med in druge kovine ter železnine kupuje po najvišjih cenah
M. Scabar
Trst, ul. del Toro 4.